

VOORSTEL voor het algemeen bestuur

ONDERWERP		Reg. Nr.	Z/23/053249- 222166
Archiefbeheer 2023 en verder		Portefeuillehouder	D.S. Schoonman H.J. Pereboom
Datum DB - vergadering	12 september 2023	Datum AB - vergadering	26 september 2023

VOORSTEL

Het AB besluit:
Toestemming te verlenen aan het dagelijks bestuur om toe te treden tot de Gemeenschappelijke regeling RHC Drents Archief.

SAMENVATTING

Naar aanleiding van de uitdiensttreding van de waterschapsarchivaris heeft een herbezinning plaatsgevonden over de gehele archief functie binnen WDODelta. Gezien de formeel wettelijke taak, de veranderende wet- en regelgeving en de toegenomen digitalisering in systemen, is er de noodzaak om professioneel en slagvaardig een doorontwikkeling te maken met de archivering. Waaronder het regelen van een 'e-depot' waarin digitale informatie volgens vastgestelde richtlijnen duurzaam wordt bewaard. De benodigde kennis en menskracht is aanwezig bij het Drents Archief, die een waterschapsarchivaris en e-depot kan aanbieden. Om de formele bevoegdheden goed te regelen, is toetreding tot de gemeenschappelijke regeling gewenst die het Drents Archief al eerder heeft afgesloten met andere overheden. Voor het toetreden van het dagelijks bestuur tot deze 'Gemeenschappelijk regeling RHC Drents Archief' (verder aangeduid met 'GR'), moet het algemeen bestuur toestemming verlenen. De kosten en onderbouwing zijn in lijn met de opgenomen paragraaf in de begrotingsbrief 2024. Voor deelname aan het bestuur van de GR is bestuurlijke deelname vanuit WDODelta vereist. De concept-GR is als bijlage toegevoegd.

BEOOGD EFFECT EN/OF RESULTAAT

Het besluit heeft tot doel het huidige archiefbeheer kwalitatief te continueren en daar waar nodig te versterken en toekomstbestendig te maken. Met het toetreden tot de GR worden de formele bevoegdheden helder belegd en goed geregeld.

KADER

De Archiefwet 1995 en het Archiefbesluit 1995 zijn het kader voor het handelen van WDODelta. Hierdoor is WDODelta verplicht om de te bewaren informatie nu en in de toekomst duurzaam, geordend en toegankelijk te houden. Daarnaast is het voor de bedrijfsvoering van WDODelta een absolute prioriteit dat digitale informatie op een eenvoudige wijze is terug te vinden.

ARGUMENTEN

Voor het invullen van de rol van Waterschapsarchivaris en het gebruik maken van het e-depot van het Drents Archief, is het advies om toe te treden tot de bestaande GR van het Drents Archief. Wanneer deze toetreding tot stand is gekomen, zullen we hier verder ambtelijke invulling aan geven.

Het zelf ontwikkelen en faciliteren van een e-depot zou aanzienlijk hogere kosten met zich meebrengen, daar wij deze kennis en formatie momenteel niet in huis hebben (zie tabel).

Invullen rol archivaris

Gezien de formeel wettelijke taak, de veranderende wet- en regelgeving en de toegenomen digitalisering in systemen, is er de noodzaak om professioneel en slagvaardig een doorontwikkeling te maken met de archivering. De rol van archivaris omvat het toezicht houden op het beheer van de waterschapsarchieven, het naleven van de Archiefwet en deze persoon kan de organisatie voorzien van kennis en advies inzake het archiefbeheer. Tevens is hij bevoegd om besluiten te ondertekenen zoals het jaarlijkse vernietigingsbesluit, een overbrengingsbesluit en de kwaliteitsrapportages. Voor de invulling van deze rol is gekeken naar diverse alternatieven. Op dit moment is de arbeidsmarkt op het gebied van de hogere archief expertise zo goed als gesloten, zeker voor deeltijd inzet. Alle waterschappen hebben mede daarom geheel of gedeeltelijk deze taken uitbesteed aan met name de regionale archief instituten. Regionale archieven verlenen deze diensten ook aan gemeenten en doen dat binnen een Gemeenschappelijke Regeling.

E-depot

Een e-depot is een voorziening met functionaliteit voor de duurzame opslag, met het beheer en de ontsluiting van digitale archieven die voor blijvende bewaring in aanmerking komen. Deze voorziening kan zelf in-huis worden ontwikkeld of uitbesteed. Gezien de (technische) complexiteit, kosten, personele inzet en kennis en de recente ervaringen van andere waterschappen adviseren wij aan te sluiten bij al bestaande expertise en voorzieningen elders. Na onderzoek en afweging voor een extern e-depot zijn er drie opties onderzocht.

- Collectie Overijssel in Zwolle: zij faciliteren geen e-depot.
- Het Gelders Archief: wel e-depot functionaliteit
- Het Drents Archief: wel e-depot functionaliteit

Voor wat betreft kosten en randvoorwaarden komen die van het Gelders Archief en het Drents Archief overeen. Doordat ons werkgebied deels in Drenthe ligt – en er binding met de omgeving/burgers bestaat - en wij voorstellen om bij het Drents Archief de archivarisrol te beleggen, is Drents Archief de meest geschikte optie.

FINANCIËN

De te verwachten kosten van dit voorstel zijn exploitatiekosten en stijgen in de komende jaren. In de begrotingsbrief 2024 is hierover een paragraaf opgenomen. De effecten van dit AB voorstel, sluiten hierbij aan.

Onderstaande tabel geeft een schatting van de kosten. De GR biedt deze voorziening aan alle aangesloten deelnemers (waaronder veel gemeenten en de provincie) waardoor er schaalvoordeel wordt bereikt. Bij het Drents Archief werken 5 fte voltijds aan deze voorziening. Het zelf ontwerpen, bouwen en onderhouden van een e-depot is geschat op 2 fte in schaal 10-11.

Exploitatiekosten bij deelname aan de GR van het Drents Archief vs. het in eigen beheer faciliteren van een e-depot met daarnaast de inhuur van een archivaris

	Archivaris, incl. advies			Aansluiten e-depot			Totaal (GR)		
	GR	Zelf	Vershil	GR	Zelf	Vershil	GR	Zelf	Vershil
2023	9.800		9.800				9.800		9.800
2024	39.200	43.600	-4.400	58.080	194.000	-135.920	97.280	237.600	-140.320
2025	39.200	43.600	-4.400	87.120	194.000	-106.880	126.320	237.600	-111.280
2026	39.200	43.600	-4.400	116.160	194.000	-77.840	155.360	237.600	-82.240
2027	39.200	43.600	-4.400	145.200	194.000	-48.800	184.400	237.600	-53.200

Uit de tabel is af te lezen dat de kosten voor het toetreden tot de GR aanzienlijk lager zijn. De kosten voor het aanstellen van een archivaris, mede vanwege de zeer krappe arbeidsmarkt, een reële aanname (0.4 fte schaal 12). Het e-depot wordt aangeboden middels een meerjarig groeppad.

JURIDISCHE EN/OF ORGANISATORISCHE GEVOLGEN

Geen

BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN EN RISICO'S

Een GR brengt normaliter financiële risico's met zich mee, die afhankelijk zijn van het functioneren van die GR. Dat risico is door de gekozen constructie maximaal € 5000,- voor het jaar waarin de regeling eventueel zou moeten worden ontbonden en daarmee beheersbaar. Dit bedrag wordt bij de uitvoering

van de diensten verrekend met de kosten. Tenslotte zorgt toetreding tot de GR voor maximale ontzorging.

OMGEVING; BETROKKENEN, PARTNERS EN DRAAGVLAK

Met dit voorstel geeft het algemeen bestuur toestemming aan het dagelijks bestuur tot toetreding tot de 'Gemeenschappelijke Regeling RHC Drents Archief'. WDODelta is statutair gevestigd in Drenthe. Doordat ons werkgebied deels in Drenthe ligt, is er binding met de omgeving en burgers.

COMMUNICATIE

Er is geen bijzondere communicatie voorzien.

VERVOLG/ UITVOERING

Vaststelling in AB van 26 september 2023. Daarna volgt de uitwerking van de samenwerking met het Drents Archief binnen de GR.

BIJLAGEN

Model Gemeenschappelijke Regeling RC Drents Archief.